

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
ÇİFT ANADAL PROGRAMI VE YANDAL PROGRAMI YÖNERGESİ

Senato: 11 Eylül 2012 / 306-3-C

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönergenin amacı; Marmara Üniversitesi bünyesinde yer alan lisans düzeyindeki diploma programları arasında yapılacak çift anadal ve yandal programlarının uygulanması ile ilgili usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönerge, Marmara Üniversitesi bünyesinde yer alan lisans düzeyindeki diploma programları arasında yapılacak çift anadal ve yandal programlarına ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönerge, Yükseköğretim Kurumlarında Önlisans ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş, Çift Anadal, Yandal ile Kurumlar Arası Kredi Transferi Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmelik ile Marmara Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönergede geçen;

- a) AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemini,
- b) Anadal Programı: Öğrencinin Marmara Üniversitesine girişte kaydolduğu diploma programını,
- c) Birim: Fakülteyi veya yüksekokulu,
- ç) Birim Kurulu: Fakültelerde fakülte kurulunu, yüksekokullarda yüksekokul kurulunu,
- d) Birim Yöneticisi: Fakültelerde dekanı, yüksekokullarda müdürü,
- e) Birim Yönetim Kurulu: Fakültelerde fakülte yönetim kurulunu, yüksekokullarda yüksekokul yönetim kurulunu,
- f) Bölüm: Fakültelerde ve yüksekokullarda diplomaya yönelik eğitim-öğretim programına sahip olan alt akademik birimi,
- g) Çift anadal programı: Lisans öğrenimini üstün başarıyla yürütmekte olan ve diğer koşulları sağlayan öğrencinin ikinci bir diploma programından eş zamanlı olarak ders alıp iki ayrı diploma alabilmesini sağlayan programı,
- ğ) GANO: Genel ağırlıklı not ortalamasını,
- h) İkinci program: Öğrencinin anadal programının yanısıra, çift anadal programı kapsamında diploma almak üzere ve/veya yandal programı kapsamında yandal sertifikası almak üzere kaydolduğu ikinci diploma programını,
- ı) ÖSYM: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezini,
- i) Rektör: Marmara Üniversitesi Rektörünü,
- j) Senato: Marmara Üniversitesi Senatosunu,
- k) Üniversite: Marmara Üniversitesini,
- l) Yandal Programı: Lisans öğrenimini başarıyla yürütmekte olan ve diğer koşulları sağlayan öğrencinin, aynı zamanda ikinci bir lisans programında bilgilenmek üzere sınırlı öğrenim görmesini sağlayan sertifika amaçlı eğitim-öğretim programını ifade eder.

Programın açılması ve müfredatı

MADDE 5 – (1) Çift anadal programı, Üniversitede lisans diploması veren tüm programlar arasında yürütülebilir.

(2) Yandal programı, Üniversitede lisans diploması veren tüm programlar arasında yürütülebilir.

(3) Çift anadal ve yandal programları, farklı Birimlerdeki lisans programları arasında yürütülebildiği gibi, aynı Birimdeki lisans programları arasında da yürütülebilir.

(4) Aynı isimdeki farklı dilde eğitim yapan programlar arasında çift anadal ve yandal programları uygulanmaz.

(5) Her program, çift anadal ve yandal programlarını yürütmek için birer müfredat oluşturur.

(6) Çift anadal ve yandal programı müfredatı için gerekli olan asgari ve azami toplam krediler, programın anadal öğretim süresine (AÖS) bağlı olarak, aşağıdaki şekilde belirlenir:

a) Çift anadal programının asgari toplam kredisi = AÖS x 30 AKTS ve AÖS x 17 kredidir,

b) Çift anadal programının azami toplam kredisi = AÖS x 45 AKTS ve AÖS x 27 kredidir,

c) Yandal programının asgari toplam kredisi = AÖS x 15 AKTS ve AÖS x 8 kredidir,

ç) Yandal programının azami toplam kredisi = AÖS x 23 AKTS ve AÖS x 14 kredidir.

(7) Çift anadal program müfredatı için 5 inci fıkrada belirtilen azami krediler Birim Kurulunun gerekçeli kararı ve Senato onayıyla arttırılabilir.

(8) Çift anadal ve yandal programlarına ait ikinci programın müfredatı ile ders/uygulama kredileri ve içerikleri Birim Kurulunun önerisi ve Senatonun onayı belirlenir. Değişiklik önerileri her yıl akademik takvimde belirtilen tarihlerde Rektörlüğe iletilir.

Kontenjan

MADDE 6 – (1) Çift anadal programı kontenjanları, her yıl, tüm sınıflar için toplamda, ÖSYM giriş genel kontenjanı 50 ve 50'den az olan diploma programlarında 2 birim içi, 2 birimler arası olmak üzere 4 kişi; 51 ve 100 arası olan programlarda 3 birim içi, 3 birimler arası olmak üzere 6 kişi; 101 ve üzerinde olan diploma programlarında ise 4 birim içi, 4 birimler arası olmak üzere 8 kişidir.

(2) Yandal programı kontenjanları, her yıl, tüm sınıflar için toplamda, ÖSYM giriş genel kontenjanı 50 ve 50'den az olan diploma programlarında 4 birim içi, 4 birimler arası olmak üzere 8 kişi; 51 ve 100 arası olan programlarda 6 birim içi, 6 birimler arası olmak üzere 12 kişi; 101 ve üzerinde olan diploma programlarında ise 8 birim içi, 8 birimler arası olmak üzere 16 kişidir.

(3) Çift anadal programlarında boş kalan kontenjan olması halinde birim içi ile birimler arası kontenjanları arasında aktarma yapılabilir.

(4) Yandal programlarında boş kalan kontenjan olması halinde birim içi ile birimler arası kontenjanları arasında aktarma yapılabilir.

(5) Bir sonraki yıla ait kontenjanlar, her yıl akademik takvimde belirtilen tarihlerde bölüm önerisi ve Birim Kurulu kararı ile Senato tarafından belirlenir. Belirlenen kontenjanlar, güz yarıyılı başlangıcından en geç bir ay önce Birimler tarafından ilan edilir.

Başvuru koşulları

MADDE 7 – (1) Öğrencinin çift anadal programına başvurabilmesi için;

a) Anadal programının en erken üçüncü, en geç beşinci yarıyılının başında olması,

b) Çift anadal programına başvurduğu yarıyıla kadar kayıtlı bulunduğu programın öğretim programında yer alan tüm dersleri almış ve başarıyla tamamlamış olması (üst yarıyıldan alınmış olan derslerde başarı şartı aranmaz),

c) GANO'sunun en az 3,00 olması (üst yarıyıldan alınmış dersler de GANO'ya dahil edilir),

ç) Tamamen veya kısmen yabancı dille eğitim yapan bir programa başvurması halinde, Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından yapılan yabancı dil yeterlik sınavından 100 puan üzerinden en az 60 veya Senatonun eşdeğer kabul ettiği ulusal/uluslararası sınavlardan eşdeğer bir puan alması,

d) Özel yetenek sınavı ile öğrenci alan bölümlere başvurması halinde yetenek sınavında başarılı olması

gerekir.

(2) Öğrencinin yandal programına başvurabilmesi için;

a) Anadal programının en erken üçüncü, en geç altıncı yarıyılının başında olması,

b) Yandal programına başvurduğu yarıyıla kadar kayıtlı bulunduğu programın öğretim programında yer alan tüm dersleri almış ve başarıyla tamamlamış olması (üst yarıyıldan alınmış olan derslerde başarı şartı aranmaz),

c) GANO'sunun en az 2,75 olması (üst yarıyıldan alınmış dersler de GANO'ya dahil edilir),

ç) Tamamen veya kısmen yabancı dille eğitim veren bir programa başvurması halinde, Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından yapılan yabancı dil yeterlik sınavından 100 puan üzerinden en az 60 veya Senatonun eşdeğer kabul ettiği ulusal/uluslararası sınavlardan eşdeğer bir puan alması

d) Özel yetenek sınavı ile öğrenci alan bölümlere başvurması halinde yetenek sınavında başarılı olması gerekir.

(3) Çift anadal ve yandal programlarına başvurular akademik takvimde belirtilen tarihlerde, anadal programına ait transkript (not döküm belgesi), ÖSYS sonuç belgesinin internet çıktısı ve başvuru formu ile birlikte ikinci programın bulunduğu Birime yapılır.

(4) En fazla üç çift anadal programına ve en fazla üç yandal programına başvuru yapılabilir. Başvuru formunda tercih sırası belirtilir.

Başvuruların değerlendirilmesi

MADDE 8 – (1) Çift anadal ve yandal programlarına öğrenci kabulü, ikinci programın yürütüldüğü Bölümün önerisi ve Birim Yönetim Kurulu kararı ile akademik takvimde belirtilen tarihlere bağlı kalarak yapılır.

(2) Merkezi yerleştirme ile öğrenci alan programlara yapılan başvurular, ikinci programın çift anadal ve yandal danışmanları tarafından, öğrencinin anadal programındaki GANO'su ve ikinci programın puan türündeki merkezi yerleştirme puanı ve tercih sıralaması dikkate alınarak değerlendirilir. Aşağıdaki formüller kullanılarak birim içi ve birimler arası kontenjanlar için adayın 100 üzerinden değerlendirme puanı hesaplanır.

a) Birim içi değerlendirme puanı şu şekilde hesaplanır:

$$\text{Değerlendirme puanı} = \frac{\text{Adayın ÖSYS puanı}}{\text{Programın taban puanı}} \times 20 + \frac{\text{Adayın GANO'su}}{4,00} \times 80$$

b) Birimler arası değerlendirme puanı şu şekilde hesaplanır:

$$\text{Değerlendirme puanı} = \frac{\text{Adayın ÖSYS puanı}}{\text{Programın taban puanı}} \times 30 + \frac{\text{Adayın GANO'su}}{4,00} \times 70$$

(3) Özel yetenek sınavı ile öğrenci alan programlara yapılan başvurular, ikinci programın çift anadal ve yandal danışmanları tarafından, öğrencinin anadal programına bağlı olarak aşağıdaki şekillerde değerlendirilir.

a) Birim içi değerlendirme puanı şu şekilde hesaplanır:

i. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunun Antrenörlük Eğitimi ile Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği programları arasında karşılıklı yapılacak başvurular ile Güzel Sanatlar Fakültesinin Endüstri Ürünleri Tasarımı, Geleneksel Türk Sanatları, Grafik, Heykel, İç Mimarlık, Resim, Seramik ve Cam ile Tekstil bölümleri arasında karşılıklı yapılacak başvurularda özel yetenek sınavına girme koşulu aranmaz. Bu başvuruların değerlendirilmesinde adayın anadal programındaki GANO'su ve ikinci programın puan türündeki merkezi yerleştirme puanı ve tercih sıralaması dikkate alınır. Aşağıdaki formül kullanılarak adayın 100 üzerinden değerlendirme puanı hesaplanır.

$$\text{Değerlendirme puanı} = \frac{\text{Adayın ÖSYS puanı}}{\text{Programın taban puanı}} \times 20 + \frac{\text{Adayın GANO'su}}{4,00} \times 80$$

ii. (i) bendinde belirtilen programların birbiri arasındaki çift anadal ve yandal programı başvuruları dışında kalan başvuruların değerlendirilmesinde, adayın 100 puan üzerinden hesaplanan yetenek sınavı puanı, 4,00 puan üzerinden anadal programındaki GANO'su ve ikinci programın puan türündeki merkezi ÖSYS yerleştirme puanı ve tercih

sıralaması dikkate alınarak değerlendirilir. Aşağıdaki formül kullanılarak adayın 100 üzerinden değerlendirme puanı hesaplanır.

$$\text{Değerlendirme puanı} = \frac{\text{Yetenek sınavı puanı}}{100} \times 50 + \frac{\text{Adayın ÖSYS puanı}}{\text{Programın taban puanı}} \times 10 + \frac{\text{Adayın GANO'su}}{4,00} \times 40$$

b) Birimler arası değerlendirme puanı şu şekilde hesaplanır: Adayın 100 puan üzerinden hesaplanan yetenek sınavı puanı, anadal programındaki 4,00 puan üzerinden GANO'su ve ikinci programın puan türündeki merkezi ÖSYS yerleştirme puanı ve tercih sıralaması dikkate alınarak değerlendirilir. Aşağıdaki formül kullanılarak adayın 100 üzerinden değerlendirme puanı hesaplanır.

$$\text{Değerlendirme puanı} = \frac{\text{Yetenek sınavı puanı}}{100} \times 50 + \frac{\text{Adayın ÖSYS puanı}}{\text{Programın taban puanı}} \times 15 + \frac{\text{Adayın GANO'su}}{4,00} \times 35$$

(4) Başvurduğu programın puan türünde ÖSYS puanı olmayan adaylar için, ÖSYS puanı olarak vakıf üniversiteleri hariç bir yükseköğretim kurumunun ilgili diploma programına (uzaktan eğitim ve ikinci öğretim programları dahil) ÖSYM tarafından merkezi sınavla yerleştirilen en düşük puanlı öğrencinin giriş puanı esas alınır.

(5) Adaylar en yüksek değerlendirme puanından en düşüğe doğru sıralanır ve değerlendirme bu sıralamaya göre yapılır.

(6) İkinci programa kabul edilen öğrencilerin isimleri çift anadal/yandal program danışmanının imzası ile ikinci program bölüm başkanlığına iletilir. Öğrencilerin çift anadal ve yandal programlarına kabulü; ikinci program Bölüm Başkanlığı tarafından tasdik edilmiş ikinci program ders programının da eklendiği kabul yazısı ile ikinci program Birim Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanır.

(7) Değerlendirme sonuçları asil ve asil kontenjan kadar yedek adaylar halinde ilan edilir. Yedeklerle ilgili işlemler ikinci programın bağlı olduğu Birim Yöneticiliği tarafından yönetilir. Yedek aday işlemleri de asil aday işlemleri gibidir.

(8) Öğrencinin çift anadal ve yandal programlarına kabulü ikinci programın birimi tarafından anadal programının bağlı olduğu birime, aynı birim içindeki programlar için ilgili anadal bölüm başkanlığına, yazı ile bildirilir. Çift anadal ve yandal program kabulleri anadal programının bağlı olduğu Birim Yönetim Kurulunun onayı ile kesinleşir, karar öğrencinin dosyasına işlenir ve ilgili Bölüm ve danışman Birim tarafından bilgilendirilir. Kararın bir örneği ikinci programın birimine gönderilir.

Program danışmanlığı ve koordinatörlüğü

MADDE 9 – (1) Öğrencinin çift anadal/yandal programları kapsamında alacağı dersleri belirlemek, bu derslerin alınacağı dönemlerin planlamasına yardımcı olmak ve programın amacına uygun yürütmesini sağlamak üzere programların bağlı olduğu ilgili Bölüm Başkanlıkları tarafından belirlenecek Bölüm Başkan Yardımcılarından biri (tek diploma veren Birimde Birim Yöneticisi tarafından belirlenecek Birim Yöneticisi yardımcılarında biri) aynı anda hem çift anadal programı hem de yandal programı danışmanı olur.

(2) Çift anadal/yandal programlarındaki dersleri belirlemede ve bunların alınacağı dönemleri planlamada öğrencilere yardımcı olmak ve çift anadal/yandal programlarının amacına uygun biçimde yürütülmesini sağlamak üzere ilgili Bölüm Başkanlığı veya tek diploma veren Birimde Birim Yöneticisi tarafından birer koordinatör atanır. Bu koordinatörler öğrencilerin anadal lisans programı danışmanları ile iletişim içinde görev yapar.

Kayıt

MADDE 10 – (1) Çift anadal ve yandal programlarına kayıt işlemleri ikinci programın bağlı olduğu birimde yapılır.

(2) Birden fazla ikinci diploma programına kayıt yapılamaz. Ancak, aynı anda çift anadal ile yandal programlarına kayıt yapılabilir.

Ders kaydı

MADDE 11 – (1) Çift anadal/yandal programları için ders kaydı işlemleri akademik takvimde belirtilen ders kaydı döneminde yapılır.

(2) Çift anadal/yandal programından iki yarıyıl üst üste ders almayan öğrencinin çift anadal/yandal programından kaydı silinir.

(3) Çift anadal/yandal programının ders yükü, öğrencinin anadal programından mezuniyeti için gereken ders yükünün azaltılmasına yönelik kullanılmaz.

Programa devam

MADDE 12 – (1) Öğrencinin çift anadal programına devam edebilmesi için, her yarıyıl sonunda, anadal programındaki GANO'sunun en az 2,75, çift anadal programındaki GANO'sunun en az 2,50 olması gerekir.

(2) Öğrencinin yandal programına devam edebilmesi için, her yarıyıl sonunda, anadal programındaki GANO'sunun en az 2,50, yandal programındaki GANO'sunun en az 2,25 olması gerekir.

(3) Çift anadal/yandal programına kayıtlı bir öğrencinin bu Maddede belirtilen GANO şartlarını sağlamaması halinde çift anadal/yandal programından kaydı silinir. Ancak ikinci programında aldığı dersler ikinci program transkriptinde belirtilir.

Öğrenim Süresi

MADDE 13 – (1) Anadal programından mezuniyet hakkı elde eden ancak ikinci programını bitiremeyen öğrencilere, çift anadal programı için iki yarıyıl, yandal programı için bir yarıyıl ek süre verilebilir. Çift anadal/yandal programında ek süresini dolduran öğrenciye GANO'su ve/veya mazereti göz önünde bulundurularak tekrar ek süre tanınmasına Birim Yönetim Kurulu karar verir. Birim Yönetim Kurulunun gerekli görmesi durumunda ek süreyi doldurduğu halde mezun olamayan öğrencinin ikinci programdan kaydı silinir. Ancak ikinci programında aldığı dersler transkriptte belirtilir.

(2) Öğrencinin çift anadal/yandal programından kaydının silindiğine ilişkin Birim Yönetim Kurulu kararı, ikinci programının bağlı olduğu birim tarafından öğrenciye ve anadal programının bağlı olduğu birime yazılı olarak bildirilir.

(3) Lisansüstü programa kayıtlı öğrenci olmak ikinci program için çift anadal programında iki yarıyıldan, yandal programında bir yarıyıldan daha fazla ek süre verilmesinin gerekçesi olamaz.

Çeşitli hükümler

MADDE 14 – (1) Anadal, çift anadal ve yandal programları için ayrı ayrı transkript düzenlenir. İki programa birden saydırılan dersler her iki transkriptte de gösterilir.

(2) Öğrenci çift anadal ve yandal programını kendi isteği ile bırakabilir. Bu programlardan kayıt sildiren öğrenci, tekrar aynı programa kayıt yaptıramaz.

(3) Anadal programında kayıt donduran veya izinli sayılan öğrenci, çift anadal/yandal programında da kayıt dondurmış veya izinli sayılır.

(4) Anadal program süresi sonunda çift anadal/yandal programından mezun olmamış öğrenci ikinci programa devam ettiği her yarıyıl için ilgili programa ait öğrenci katkı payını öder.

Mezuniyet

MADDE 15 – (1) Çift anadal programı nedeniyle, öğrencinin anadal programındaki başarısı ve mezuniyeti etkilenmez.

(2) Çift anadal programında, ikinci programdan mezuniyet diploması ancak anadal programından mezun olunması halinde verilebilir.

(3) Değişim programları kapsamında yurt dışına giden öğrencilerin çift anadal programından mezuniyeti için Birim Yönetim Kurulu kararı ile ek süre tanınabilir.

(4) Çift anadal programından çıkarılan öğrenci, bu programdaki GANO'sunun en az 2,25 olması şartıyla, bu programda almış ve başarmış olduğu dersler dikkate alınarak, 15 gün içinde talep etmesi ve bu uygulama esaslarında yer alan yandal programı kriterlerinde bulunan şartları sağlaması halinde Birim Yönetim Kurulu kararı ile yandal programına kayıt yaptırabilir veya bu öğrenciye yandal sertifikası verilebilir. Öğrencinin yandal talebi yoksa veya başardığı dersler yandal sertifikası alabilmek için yeterli değilse, çift anadal programında alıp başarılı olduğu dersler için ilgili birim tarafından transkript düzenlenir.

(5) Öğrencinin yandal programındaki başarı durumu, anadal programındaki mezuniyetini etkilemez.

(6) Anadal programından mezuniyet hakkını elde eden ve yandal programının bu Yönergede belirtilen gerekliliklerini yerine getiren öğrenciye yandal sertifikası verilir. Bu belge diploma yerine geçmez.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 16 – (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde, Yükseköğretim Kurumlarında Önlisans ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş, Çift Anadal, Yan Dal ile Kurumlar Arası Kredi Transferi Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmelik, Marmara Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ve ilgili diğer mevzuat hükümleri geçerlidir.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 17 – (1) Bu Yönergenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla, 5/7/2005 tarihli ve 2005/239 sayılı Senato kararı ile kabul edilen Marmara Üniversitesi Çift Anadal Eğitim-Öğretim Yönergesi ve Marmara Üniversitesi Yandal Eğitim Yönergesi yürürlükten kaldırılmıştır.

İntibak

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 2012-2013 eğitim-öğretim yılından önce çift anadal ve yandal programlarına kayıt olmuş öğrenciler, bu Yönergenin 17 nci maddesi ile uygulamadan kaldırılan Yönergelerin hükümlerinde belirlenen esaslara göre öğrenimlerine devam ederler.

GEÇİCİ MADDE 2 – (2) Bu Yönergenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ilan edilen 2012-2013 eğitim-öğretim yılına ait çift anadal ve yandal program kontenjanları 6 ncı maddede belirtilen kontenjanlardan az olmamak kaydıyla geçerlidir.

Yürürlük

MADDE 18 – (1) Bu Yönerge 2012-2013 eğitim-öğretim yılından itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 19 – (1) Bu Yönerge hükümlerini Rektör yürütür.